

9. 5

 <small>UNIVERSITAS CRACOVENSIS</small>	kat.komp.
	59830
	Mag. St. Dr. P

Josephus.

Testimonium Thomae: Novus, Ecclesiam Dei pho-
phorus Divus Bonaventura

Fest. 3095.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0001712

NOVVVS
Ecclesiæ Dei
PHOSPHORVS
DIVVS
BONAVENTVRA
DOCTOR SERAPHICVS,

Annuo festiuitatis suæ die

IN

Amplissima Magnorum Hospitum
Corona

*Ad sacras Aedes D. FRANCISCI Patriarcha Seraphici,
Celeberrimi Conuentûs Cracouiensis,*

PANEGYRICA ORATIONE

PER

M. THOMAM SERTKOWICZ,
In Vniuersitate Cracouiensi Philos: Doctorem
& Professore,

CELEBRATVS.

Anno exorti in terris Solis Iustitiæ 1681. Die verò 14. Iulij.

CRACOVIÆ, Typis VNIVERSITATIS.

In Gentilitium
ILLVSTRISSIMÆ ET EXCELLENTISSIMÆ
DVCVM IN CLEVAN ET ZVKOW
Domûs Stemma.

59820 III

I, celerem fer Magnæ gradum Bellator, & insta
Inuia quo placitam vota dedere viam,
Quo Te cunq; feres, metam properabis ad vnam,
Destinat hanc Famâ iudice celsus Honor.

*Ioannes Constantinus de Zakrzow Zakrzowski,
in Academia Craconiën: Studiosus Rhetorices.*

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI,

A C

REVERENDISSIMO DOMINO,

D. CASIMIRO

NICOLA O

DVCI IN CLEVAN ET ZVKOW

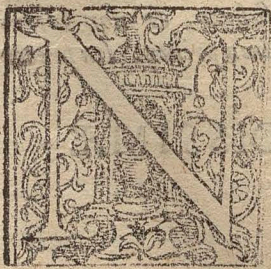
CZARTORYISKI,

Cracouiensi, Vilnensi Cathedralium

CANONICO, &c. &c.

Ad Iudicia Generalia Tribunalis Regni
ELECTO IVDICI DEPV TATO,
DOMINO ET PATRONO AMPLISSIMO.

Auctor S. & P.

*Onus Ecclesia DEI Phosphorus, auitum Cali Sera-
phici Sidus, cum in umbris latere non debeat, publicam ordiri lu-
cem, non aliunde illustrius censuit, quam ex Illustrissima Principis
in Regno Domus TVÆ Porticu, ILLVSTRISSE ac RE-
VERENDISSE PRINCEPS. Erubescit roseum aurora iu-
bar sine purpura conspici, & cum in Seraphico BONAVEN-
TVRA, Vaticano murice purpuratum inceserit, Trabeas iterum*

*& conchylia quarit: vt nihil solita cultus sui de Maestate remittat. TIBI augusta Do-
mus hereditarius splendor, natales cunas, tot Heroum paludamentis ac Ostro Ducali cir-
cumfudit; fasciæ infantiles, aureos inuoluerunt Fasces, & primum vita diluculum cogna-
te lucis multiplici radio serenus accendit meridies; vt nullibi panderet augustiore sibi pom-
pâ, diuiniore hæc purpureas aurora fores, & plena rosarum atria. Solis equos, rosas ab auro-
ra fuisse pastos, Veteris ingenij commentum est; nisi Gentilitij TVI Equitis in prerogati-
uam cedat; quod Augusto Magni Sanguinis influxu ad vsq, Solia erumpente, coronatos
Lechia Soles, à Magnis IAGIELLONIBVS & KORYBVTIS continuata se-
renitate vexerit; Basilica Regni Quiritum Laticlauiæ, Curules & Tiaras Ducum, dotalis
purpura immarcescibiles rosas, inter prima atatis bellaria numerauerit. Alet etiam num
haud dubia muricis Insulati spe, TVVM in TE Bellorophontem, Seraphica Religionis
Phosphorus, & dum affulgente Illustrissimi Nominis patrociniò, publicam spectabit lucem,
amplioribus honorum incrementis, qui vel nunc tam sublimi crescunt in TE fastigio, bono
omine pralucebit. Quaquam immortale TVI Equitis vestigium secutus, feliciter iam*

*grandem honorum Appiam iniisti: dum ipse Vavelli apex, limen & praambulium TIBI
 sternit, & Mitra natali insigne Caput, triplex diadema incingit; ut surrectura ad celsiores
 Insulas magnitudini, regio ternione praeludat. Diua Tribunalij Areopagi Themis, Ma-
 gnum TE & Lycurgis ac Minoibus parem gloria aequitatis Iudicem susceptura, gladium,
 lancemq; suam, Lyncea menti TVÆ in coronamentum parari gloriatur, bene conscia,
 dexterrima Gentilitij Equitis in manu, illum Vibrari enses, qui non minus in praecisis for-
 titer hostium ceruicibus, Triumphales metat laureas, quam Gordio plusquam nexu, impli-
 citos difficultatum nodos Macedonica felicitate resoluat. Ingenium TIBI quantacunq;
 fortuna & gloria capax, ac Principi parem genio indolem, Princeps Regni Schola Craco-
 niensis VNIVERSITAS, lectissimo Sapientia cultu imbuit, dignamq; firmavit, quae ab
 insigni sceptris Regalibus Helicone, ad sacras Lechici in Vauello Caputolij Coronas pro-
 cederet, exteroq; etiam in Orbe, Illustrissimi Nominis Maiestatem, coronis ubiq; dignam
 circumferret. Haussit delictum Orbis ROMA nectar illud dulcissimi TVI pectoris, dum
 ingenijs elegantijsq; omnibus florentes, gratissimi caelo Tyberis ripas, noua tecum uberrimo
 torrente inundaret amœnitas, & Septenos Quirini colles porrigeret planè altius, vicinior
 in TE Heroum tot ac Principum celsitudo. Adorarunt par in TE decus reliqua venustiores
 mundi partes, Coturnis perennibus signaturæ quidquid vel momentaneo gressu immortali-
 tati legendum impressisti. Quæ verò in Patriam refluxit tecum non minus liberalis fama
 ubertas! Chrysologo suppar pro sanctioribus Rostris facundia, aureo saculo dignas dotes,
 sub aurci sermonis emblemate pingit: dulcisq; melleæ Suada Hybla, rediuuium in Ore
 Ambrosium referens, arcanam mentis ambrosiam luculenter fundit, auribus æquè ac
 animis audientium profundos Diuina voluptatis gustus. Ardet Vesunio planè integro Se-
 raphica Religio, Vestalis planè, quia Illustrissimæ Domui TVÆ perpetuus amor: in TE
 cum augusti Sanguinis lactisq; nutricij haustu deriuatus: & sub Materno ZEBRZY-
 DOVIANI decoris VEXILLO, immortalibus beneficjs TVIS immortalia tro-
 phæa struit. Sacer ille, ipsiq; (si nomen & rem spectes) Olympo suppar Caluarie Mons,
 sicut Maternæ Domui TVÆ, felicissima Tituli ac Honoris sui auspicia; ita TIBI incrementa
 & cumulos splendoris in acceptis refert, in cuius tenui passu non penetrabile iugum
 Oraculo Philippi felicis, onustum liberali auro, impellis TVVM Equitem, ut nimirum
 profuse in Superos beneficentia, argenteis hastis, caelestis Hierosolyma portas expugnes, ac
 ipsi de Cœlitibus, munificè humanitate triumphes. Ut nihilominus tardum sereni postibus
 atheris TE Sidus addat, Cœlestis huius Phosphori ab Illustrissimo TVO Nomine lucem
 quarenti cura laborq; erit: ac meum supplex & liberale votum: ut qui primitias publicæ
 in TE cultus mei, grata manu menteq; suscipis, prima summi & diuturni honoris culmina,
 Archi-Presuleo Celsissimi PATRVI TVI vestigio præcalcata subeas, & non inter-
 ruptis fortuna gloriaq; successibus TVIS, serò tandem respondeant ultima primis. Ita precor*

**ILLVSTRISSIMÆ ET REVERENDISSIMÆ
 DOMINATIONIS TVÆ**

Cliens deditissimus

M. THOMAS SERTKOWICZ
 Philos. Doctor & Profess.

ORATIO.

Llapsa terris sidera, aduenas inter homines Phosphoros, nunquam sublunari hospitio excepit natura; quin ista miraculi nouitas, vniuersas mortalium mentes raperet in stuporē, AA. Prouida humanis vsibus Parentis rerum naturæ solertia, cū vastam hanc cæli terræq; molem, perennibus stabiliret fundamentis, sua cuiq; loca, proprias rebus singulis stationes defixit: plantis, animantibus, totiq; mortalium generi, longè latèq; patentem terræ ambitum; astris, sideribus, & quidquid supra mortalitatem assurgit, sublimes Cælorum orbis ac regiones concessit; ac planè lege non violandâ sanxit; vt suæ dispositionis ordinem, alternæ mutationis vicibus, nunquam inuerteret malè sana temeritas. Infreni equorum cursu Solem Phaëton acclinauit terris, cereis Icarus pennis inuolauit cælos, an non iustas temerarij ausus pœnas vterq; luit? ille medijs in ignibus, & fatali Orbis incendio, hic iratos inter Pelagi æstuantis fluctus æstum ambitionis suppressit & extinxit. Quid mirum si magnificam vrbium maiestatem, decennio tantum expugnabiles Troias, centum portis patentes Thebas, fœcundas Sapientum Athenas, totq; multiplici apparatu conspicuas vrbes, in hac terrarum capacitate sitas, struetasque intuemur? si cælis verò illæ, sua inferant fundamenta; & è contra cælorum luminaria, perennes astrorum faces collucere in terris, an non omni prodigiosius miraculo censeretur? Sed cū ego hodiernâ die splendidissimum in terris (nisi cælo æmula sit Seraphica Religio vestra Patres Religiosissimi) Phosphorum contueor geminos iam in terris Phosphoros, alterum in Cælo sidereum, alterum Sanctissimum in Orbe **BONAVENTVRAM**, oriri & morari non miror. Lux Phosphori, cuius serenitatem ex opaca emergentem nocte oriri nobis gaudemus, corporeo illucescit obtutui. At hoc lucidissimum in Vestro Olympo Sidus, cuius lumen, vt ante sibi Maiores, ita nobis nunc luxisse gratulamur, animis

mentibusq; præfulget. Ille mutis etiam elementis, hic imagini diuinitatis homini diem affert, lumenque affundit tantò illustrius, quantò nos homines, bruta animantia rationis nobilitate superamus. Ille matutinas vigilias agens, somnos remissiores rumpit; hic Argum centoculum pro Vestra securitate agit, lumen copiosissimum Sanctitatis & Sapientiæ auitis splendoribus Vestris accumulatur & infundit. Agnoscimus ergo geminos terris lucere Phosphoros, nec quòd duo sint miraculum est; sed quòd terrestris in **BONAVENTVRA** serenior, fulgentiorq; Orbi Nostro promittat radiorum splendorem, libeat interim contemplari. Det igitur meritos plausus nouo, tamq; sereno suo lumini, densa tenebrarum opacitate circumfusa terra, det meritos encomiorum census, vigili suo Lucifero, ex illoq; fortunæ suæ vestigia, non sic vt olim antiquitas ex pecudum inspectis visceribus vano extispicio rimabatur, vel vt ex oscinum cantu, aut volatu, ex quibus euentuum arcana superstitionis diuinatione sumebat, sed longè capiat veriora. Certiorem suæ fortis illuminationem, & felicitatis augurium, vniuersa, & quæ iam venerunt, & ventura sunt, bona, ex Optimo **BONAVENTVRA** totus sibi ominatur Orbis. Tuæ verò istud felicitatis laudisq; est, quòd tanto illustrissimum splendore Phosphorum, Tua inter Religiosæ pietatis luminaria, terris cælisq; exhibeas verè Maxima Minorum Religio. Circumfudit quidem liberalis serenitatem Tuam fulgor, dum tot in Sapiientissimis Doctores, inuictis pro **DEO** Heroibus, eminentissimis Ecclesiæ capitibus lumina accendisti; speciali tamen lucis Tuæ accessu fulges: dum hodiernum producis Phosphorum, qui omnibus splendorum Tuorum promptuarijs, & maximæ terrarum felicitati bono omine anteiret. Nouum ergo in terris Phosphorum in Seraphico Doctore Tuo, producam ego hodie: Si Tua imprimis Sanctissime & Sapiëntissime **DOCTOR**, lux dicenti affulgeat: & Vestra audiendi beneuolentia, placidissimo humanitatis radio, meæ tenuitatis vmbra illustret ac comitetur.

Vniuersa inter, Diuinæ circa conditam Orbis molem, prouidentia ac destinationis argumenta, quibus inexhausta Omnipotentis dextera, mortalium generi largè se communicauit, familiarissimum & veluti compendiosum specimen, Phosphorus censeretur debet, **AA.** Ille scilicet in tertio super terram Orbe situs, omnibus sub Luna creatis vicinus & amicus, in tenebrarum periclitantis naturæ præsidium & decus constitutus, spatia noctis temperat: fortiorem post otia
somni

Somni in rebus peragendis virtutem, ad curas laboresuē diei reuo-
 cat: hos demum ipsos certo temporis limite circumscribit: dulcia
 laboribus otia imponit: noctis quietem conciliat: Solis & Lunæ
 mutuus anteambulo, solâ nominis non virtutis metamorphosi, ex
 Phosphoro in Hesperum transit. Magnitudinem si consideres? lar-
 gior illi est quàm alijs sideribus, qualitates si ad numerum redigas?
 plurimæ illæq; optimæ, vel ex inde censerî possunt, quòd illius bene-
 ficio & influxu, plurima imò prorsus omnia in terris producantur.
 Non iniquus tanti pretij æstimator fuisse mihi visus, quisquis Phospho-
 rum seu Auroram, auream dixit horam, quòd scilicet sæcundo in-
 fluxuum suorum rore, aurea Saturni sæcula, vel in decrepantibus
 hodie felicitatis humanæ reliquijs conseruet ac tueatur. Cùm puni-
 ceo curru, è tenebrarum noctis gremio eluctatus, lucem diemq; in
 Horizonte Orbi reuehit, illâ ad omnem amœnitatis speciem casti-
 gatâ fronte, purpuramq; & rosas induto vultu, quanta lætitiæ semi-
 na, vbertatemq; gaudiorum, vbiq; spargit ac effundit, omnia exhi-
 larat, vernare herbas, ridere prata, gemmas in conchis radiare, fon-
 tes & flumina sono dulciori obstrepere, & quæ planè mortua, atræ
 noctis tenebræ sepelierant, hæc rediuiua, ac nouo spiritu animata
 resurgere, omniaq; in cultum ac pristinum decus redire facit. Quis
 hæc Phosphori Cælestis attributa meliori penicillo Tymantes aut
 Apelles in T_E exprimat lucidissimum Ecclesiæ DEI Sidus, noue
 illustriorque Orbis Seraphici Phosphore BONAVENTURA?
 quæ vmbatilis facundiæ colores non possunt ex æquo pingere. Hæc
 omnia, quæ in præstantissimo hoc cælorum siderumq; auro, ad pre-
 tium & miraculum natura extulit: in T_E non compedium tantum,
 sed etiam fastigium habent: cumulado splendore radiant: vt dubius
 sim, an non cùm Tvæ lucis diminutione Phosphorum T_E appellem,
 qui Phoebum, Cynthiam, & omnia luminum siderumque decora,
 Tvæ sine macula vitæ intaminatis splendoribus superas, & excellis.

Vt tamen cursu ordinato progrediar, & ab Ortu diuinius istius
 Phosphori, laudem Illi vectigalem exordiar, quantò prima natalisq;
 Lucina affulserit Illi lumine, felicissimi infantis cunas vnâ mecum
 euoluite. Hetruria seu Thuscia, Regionum in Orbe Italo amplissi-
 ma, Sago Togâq; insignium Heroum ferax, Mineruæ ac Bellonæ
 alumna, tenello BONAVENTURÆ solum natale bono omine,
 faustisq; sub penetralibus exhibuit: Balneoregium cæteris Urbibus,
 Vrbs præstantior sua inter mœnia, primum terrestris Phosphori a-
 spexit lumen, hoc ipso quibus non coronis, Regumq; insignibus ac

nomine digna! quod superstitioso Phoenicensium ritu, felicius orientem Illustrissimi Sideris istius lucem, prima suspexerit, suscepit, adorarit. Præludat iam mendacijs suis veriori orbis hodierni fortunæ, ludicra Poëtarum eruditio, & primitium diei lumen cum Oriente Sole, ab Oceano hauriat, ab vndis accendat, & infectum diei pulueribus Phœbum, in roseis auroræ balneis pulcherrimè lotum, luci suæ restituat. Nos certè primum Phosphori diuini ortum, illi debemus orbis parti, quam Tyberis littora circumfundunt: nisi certè auspiciatissimum Sidus istud, vel Solem ipsum, suâ ex inde felicitate obscuret: quòd Balneoregio quidem ortum, illimes luminis sui radios, in primo statim lucis publicæ hauſtu, adeò puros exhibuerit, vt illa demùm de eo vox audiri meruerit; Originalem humani Proto-Parentis noxam castissimo eius animo non adhæſiſſe. Sed quæ hæc in illustre adeò vel primo à limine vitæ, Phosphori Noſtri lumen, fatorum malignitas conspirat? vt in primo statim ortu feralem Illi occasum acceleret, ac penitus extinguat. Validissima morbi vis, inuadit tenellum Pusionis corpusculum, ver infirmæ ætatis florentissimum, sed procellis ac tempeſtatibus fati acerbioris impar, sæuæ ægritudinis durus Aquilo confundit: ut illa tot votorum capax & sæcunda spes, vix teneram in herbam effloresceret: mox prodigâ, Parentales in luctus, Parcarum manu præcepta, non sperati odorem gaudij diffunderet, sed tristi Vesanzæ falcis exspiraret sub ictu, omniumq; oppressis cordibus, violentos luctus, crudosq; dolores inspiraret. Succubuiſti decumbentis geminæ calamitati, Filij vnice dilecti amantissima Parens Ritela, ille ipse, qui languidos puſilli corporis artus, vehementiùs excruciat morbi furor, quam profundâ cicatrice, Maternum cor Tuum lancinauit! Nihil non agis, nihil non moliris, quod pristinam Filio valetudinem, Tibi gaudium ac felicitatem restituere possit: quoscuq; profundior Æſculapius intimiùs adamauit, omnes lectulum infirmi numeroſo agmine circumſiſtunt: operam, conatus, omnemq; artis potentiam totis viribus exerunt, vt illud boni ominis in BONAVENTVRA Sidus, cui mille vota & præſciæ cogitationes ſublimem honorum fortunarumq; augem destinabant: ex illo crudelioris morbi nubilo, in aprium serenæ valetudinis reducant. Sed frustra hæc ſumptuum curarumq; impendia: cælo natus destinatusq; æger, optatæ incolumitati restitui non potest, si à cælis ipsis supplicibus votis efficax non requiratur ſubſidium: omniq; antidoto felicior medicina. Galenum vel Hypocratem curandæ ægritudini huic parem mundus non habet, cæleſti

Fit è Myropolio medicabilis herba quæri & accipi debet: vt pulcher-
rima hæc sæculi sui herba, æstu febrili iam exusta, inclementiâ morbi
iam planè conuulsa, & marcescens, in desideratum solatij decus ite-
rùm reflorescat. Præsenferat id quod loquor, diuinæ impulsu men-
tis, non minùs sollicita, quàm solers circa Filij salutem Mater: &
dum nullum ab humana Medicorum ope suffragium habet: Diuini
subsidiij saluberrimum elixir è cœlo mutuatur. Illud non minùs
abiectionis, quàm profundæ in benè consulendo virtutis sublime
Oraculum Maximum Minorum Patrem FRANCISCVM supplex
conuenit; tepentia lachrymis ora, faucij cordis ictus & vulnera,
preces, gemitus, suspiria expedit; omnesq; Materni amoris machi-
nas solerter admouet, vt cor illud afflictorum votis peruium, pro-
fusæ in calamitosos dilectionis Metropolim, ipsâ tantùm modestiâ
munitum, faciliùs expugnet. Fatiscens hoc in ipso Oriente Sidus;
nouo terrarum cœlo, Seraphicæ nimirùm Religioni ex voto tran-
scribit, si prolixior vitæ mora lucere illud diutiùs permittat, seq; lu-
gere ampliùs non patiatur. Dedit iustæ petitioni locum, humanæ
asylum calamitatis FRANCISCVS, iunctisq; supplicibus illius ac
Ritelæ desiderijs, annuunt, & votis subscribunt Astra secundis. Re-
dijt infirmo exorata salus, nubesq; illa doloris publici, commenda-
biliorem fecit Phosphori Nostri eluctantem radium: quem non ni-
hil, turbo ille immitis morbi interceperat. Tu verò exprome iam
luculentioribus signis, illustraturam ad publicum bonum Orbem, in-
gentis animi & speciei indolem, Magne vel exiguo in corpore BO-
NAVENTVRA: quis ille in annorum Tuorum aurora, præclarè
factorum virtutumq; merities vmbra Orationis incurrit? Togam
merita puerilis Prætecta, modicam ætatem prætergressi adulti mo-
res, vernans pueritia, non florem sed fructus & maturitatem cir-
cumferens, & puerile nihil præter annos. Attollebat ad magna
quæuis animum, cum ipsa quotidie ætate crescens in luce virtutis
Phosphorus, & quamuis profundissimi animi demissione, ac modico
de se sensu, laminis futuri scintillas & igniculos sepeliret: erumpe-
bat tamen cœlestis signo multiplici flamma: cui tantùm naturalis
quies in sublimi. Non alienarum spectator virtutum, sed speculum
& idæa, hoc in se exhibuit totum: quod partitim exornabat alios,
omnibus hic conspicuus & illustris extitit: quorum particulae, suffi-
cientem alijs dedere lucem: maior vtique inter Siderum vulgus
Phosphorus, & clarior inter ignes aurora minores. Effuderat libera-
liter se in formam cultumq; venusti corporis benignior natura: vt

sanè vultus illi Priami velut imperio digna facies, Ganimedis & Narcysii elegantiam complexus, non diipar roséo cœlorum Phosphoro floreret & fulgeret: lux tamen cœlestis animi; sublimior illustriorq; enituit ac eminuit: vt sibi, ac suæ formæ Gratijs, illum Poëtæ plausum meritò vendicaret.

Gratior est pulchro veniens è corpore virtus.

Quanquam quid hæc ego lucis diuinæ primordia iuuenilibus annis radiantia diutius circumspicio: dum tot ampliores diuinioris istius Phosphori incurrant in aciem, hebetemq; perstringant mentis oculum splendores: quot innumerabiles stellarum siderumq; cohortes, prodromam diurnæ lucis auroram, splendenti satellitio circumcingunt. Iniurius præclaræ indoli Tuæ Orator essem, Sidus Inelytum, si illam, heroâ magnanimitate, fatuæ Orbis luci, citòq; perituris fulgoribus inimicam, tot votis flagrantissimis, tot ardentibus desiderijs, expetito Seraphicæ Religionis Cœlo, quantocyus non inferâ. Quidquid superne splendendum, apparenter conspicuum, accendit illustratque mundus, totum id ignes velut cineri doloso suppositos, tenebras fucato lumine coruscantes, Lynceâ eleuatæ mentis palpebrâ penetraſti, calcatoq; victricibus plantis, specioso hoc scintillantium tenebrarum vmbraculo, illuc sublimis diuinam lucem animi intendisti, vbi verus sine fictitio apparatu, mendaciq; colore splendor, extingui nescius, perenne incendium alit, iubar sine vmbra serenum immortaliter conseruat. Tuæ hæc virtutis prærogatiua est, Seraphica Minorum Religio: quòd sicut maternam infantis BONAVENTVRÆ destinationem, ita non dispares; ipsiusmet conatus, luminum decorumq; Tuorum numerosis ignibus inflāmaueris; vt non alibi æmulam Phosphori cœlestis lucem, pulchrius à se explicari posse, quam illustrissimas inter pietatis ad sapientiæ Tuæ vmbas, fuerit, arbitratus. Præiuère iam illi quidem, tot apud Te magnæ lucis & nominis augusti Sidera, quot præcessère Diui: BONAVENTVRAM tamen, si illustrem inter tot prælucentium astrorum cœtum, an cœlum verius Tuum adiscas, Hesperum ne crede: non claudet, sed aperiet ducetq; Ille vastissimum agmen, radiantium totâ æternitate ignium, & antesignanam semper auroram aget, cuius præeuntem vitæ ac doctrinæ perfectionem, dies apud Te sine occalu perpetuus comitetur. Inueniet fateor grandes tot splendorum cumulos, vel ipso Sacræ Domûs Tuæ in vestibulo, sed non minores inferet secum opulenti fulgoris gazas; vretq; & illustrabit vicissim; dum Tuarum fomite virtutum, vri se iam non negat, & mox illustrari

lustrari gaudebit. Non defuit optimis **BONAVENTURÆ** votis Ordo Sapientissimus: venturo tam illustris doctrinæ ac sanctimoniam lumini, sacrum limen, promptus, libensq; aperuit; cumq; daret beneficium accepit, cum domicilium virtutis pio Iuueni non negaret, amplissimum suæ felicitatis ac gloriæ theatrum excitauit. Refudit & Phosphorus Noster, liberali cum fœnore lucem, quàm à Seraphicæ Religionis hausit titulo; ne alienæ tantum incumberet famæ, repertam in Sanctissima **FRANCISCI** Domo gloriam, reciproco præclarè factorum accessu geminauit. Hic illa è profundissimo ad pedes omnium delapsu, in cœlo proximum assurgit fastigium altissima humilitas, continet immensam elogij amplitudinem, mirabilis continentia, austeritas vitæ, durâ fame, acribus cilicijs, indefessâ laborum tolerantia, in somnibus vigilijs intensa, diuinam Hyblæ Cœlestis dulcedinem spirat: plusquàm humanæ pietatis fax Angelica, Cœlo Seraphico dignam serenitatem exerit, exactissima cuiusvis operis institutio, numeros absoluit omnes, plenam ex asse complectitur perfectionem. Fatigabunt hæc singula magnorum ingeniorum laudatores calamos, ac eruditis è sudoribus, laudem sibi ampliolem expriment: mihi solam interim Sapientiæ claritudinem, quæ in Seraphico Doctore ad miraculum fulsit, deuotæ mentis obtutui illabentem, venerari fas esto. Diuinæ testimonio vocis, serenissima hæc astrorum Regina, eruditio Sapientissimi Phosphori istius in pectore, Regium sceptri sui decus, diadema, fasces, purpuram, & quidquid Principum ornat solia, omnigeno deposuit apparatu. Septennis ille scilicet in **FRANCISCIANÆ** Sapientiæ Porticu, tantam impenso labore ac diligentia eruditionem possedit, vt in florentissima Parisiensi Academia, titulum & honorem Magistri consecutus, dignus fuisset visus, qui in illo Orbis & Galliarum Lilieto, ipsa, è communi sensu, lilia loqueretur, & rosas; dum librum Sententiarum magno plausu & profectu audientium explicaret. Cœlestis Phosphori beneficio, amceniores horti, suas delicias & ornamenta, referunt in acceptis: illo scilicet, è noctis tumulto, in publicum Orbis theatrum relabente, puniceus rosarum murex, flagrantius purpurascit, violarum pallor, suauius intermicat, narcissorum niues, candore suo notabiliores albicant, gemmæ, hortorum lilia, innocens ebur suum, cultu splendidior irradiant, pictæ florum varietates, lustratorem oculum delectare natæ, pompâ venustiore incedunt. Quanto & Tu gemmei decoris accessu, vernasti tunc, Sorbonense Lilietum: cum Sapientissimus Ecclesiæ **DEI** Phosphorus, erudito

triennio, sublimes in celeberrima Vniuersitate tua exedras illustraret. Loquere pro me hîc digniorem Seraphico Doctore Panegyrim Oraculum Parisiense *Ioannes Gerson*: nihil tuæ testimonio laudis docuit ille, quod non plausu & elogio omni fuisset dignum; nihil in fastos vel retulit vel referri iussit, quod non fastis æternitatis inscribi meritum, suo aliorumq; in animo efficacius sculperet: nullam eruditionis lucem, doctrinæ icintillam, illustrandis studentium mentibus, Seraphici Spiritûs cœlesti Entheo infudit, quæ non sapientiam pietati, pietatem sapientiæ, germanis nexibus catenaret. Hic demum piæ eruditionis trames, concolorem puræ menti candorem circumferens, lacteam illi instrauit viam, quâ sublimes amphioris in Religione honoris ac æxistimationis titulos iniret: nunquam tamen honorario passu, plus vltra procedens; nisi simul altiorum virtutum incrementa, eminentioribus vestigijs promoueret. Quis hîc fortunatos signet metallo meliore dies? quis auro numeret, aureas beatissimi seculi horas? quæ ab hac Diuiniore aurora, Seraphicis vmbriis illapsæ, omnem numerum & pretium excedunt. Annum trigessimum secundum, secundo sidere agens BONAVENTURA, quàm sublimi loco, Seraphico in Cœlo, sapientiæ ac pietatis, magnis luminaribus præfulget! Primus tamen iustæ æstimationis decreto habitus, omnium te vltimum haberi, tanto culmine eruditionis prouectus, votis & desiderijs omnium totis visceribus lassari, quò altius sua se virtus *Extulit, & totum clarauit Musa per Orbem*, eò minore de se sensu, & profundâ ad pedes omnium abiectioe, splendoribus suis nubem & latebras obtendere votorum illi summa & scopus fuit. Nuntius dei Phosphorus dum dulcissimo tenebrarum noctis fastidio, mundi in Sole decus, præuio lumine antecedit; cōmunem Orbis lætitiā, & resurgentia, rerum in illo omnium, tripudia, comitatum in ducit. Par Tua Cœlestis Phosphore dignitas, nec minor surgit gloria: qui illo ad immensa Diuinitatis adyta, veloci feliciq; passu, Religionis, Ecclesiæ, Orbis Orthodoxi gaudia cumulasti, omina accendisti: bene venturam tecum boni publici felicitatem, surrectura de tot hostibus, Ecclesiæ militanti trophæa, affuturos intaminatos splendores, quibus tantum sapientiæ ac pietatis Tuæ, iubar prodromum anteiret. Squallebat de genere illo æuo, profundis ignorantia tenebris & Cymmerijs penè noctibus demersa, lux mundi Sapientia, dum iubar veræ fidei in Oriente occideret, nox Hæresum fædiq; Schismatis vasto horrore immineret: Tu lucernam hanc sub modio positam, rursus super candelabrum extulisti: salutaris doctrinæ ignibus

ad suas venturam noctem tenebras damnasti: diem lucemq; vindicato Orbi, assertaq; Ecclesiae reuexisti, scissas in degenerem sectam mentes aureo verae fidei vinculo, & Gordijs plusquam nexibus, ad pristinam vnionem reduxisti. Debeant vt lubet parenti suae aurora cunas & pretia gemmae diuites, pretiosior Hic Ecclesiae vnitae vnio, vt omni gemmarum splendore illustrior, valore pretiosior est, ita caelesti illo sidere, nobiliorem in BONAVENTURA Phosphorum ex merito contuincit. Iam vero si & naturae arcanorum interpretes, & quotidianae testimonium experientiae, illud Coelesti Phosphoro priuilegium consignet, quod illius desideratum iubar, infirma decumbentium corpora, saeuo dolorum ab aestu, qui se sub acerbae noctis tedia intensius torquebant, ad aliquam respirationem & temperiem transferat: & haec Phosphori istius felicitas fuit, quod tanto multiplicis morbi vulnere fatiscens, & coniuurato Haesum tot assaultu, iam penè infirmatum Ecclesiae corpus suae splendoribus sapientiae, nouo velut fortiq; spiritu animauit. Quanquam & illis quos infirma affligeret valetudo, serenum, nec minore beneficio dispar, Sidus, BONAVENTURA fulsit. Vos omnes veritatis, quam proloquor, numerosissimos appello testes: quos ille aliquam corporis infirmitate laborantes, illa mensuram nesciente, paterni cordis dilectione, alacris extremisq; obsequijs, pia ac eruditae consolatione, milleq; caelestibus modis & studijs profecutus, non horas aut momenta, sed dies noctesq; integras sacrabat; vt vestrae seu animae, seu corporis integritati laboraret. Quid de illo in DEVM & proximum amoris igne, cuius perennem Vesuuium, Sicula ardentiora Aetna, calentissimo souit pectore, frigida Oratio memoret? Seraphicae Religionis domesticus iste, Seraphico demum Phosphoro haereditarius, immo cum Materni lactis haustu infusus omni argumento eluxit. Nulla luminis illius scintilla, nulla mica emicuit, quae non magnum Seraphici amoris excitaret incendium, non toto fomite ac sinu, in usus & obsequia omnium prorumperet, flagraret, in fauillas & cineres solui vellet. Non ardua docendi Prouincia, non publica priuataq; negotiorum moles, impedimento fuit: quominus tristitiae nube implicitos dulci alloquio serenaret, calamitosam omnem quam posset ferret opem, pauidos confirmaret, omnibus omnia factus, minimis se Minorum obsequijs manciparet: vix sacrae vinculo obedientiae ab illorum pio excessu retrahendus. Sed quousq; tandem Augustum Ecclesiae DEI Sidus, Tua Te modestae nubes, sub inuolucro habebit, quin dum iam fastigio pietatis ac sapientiae emines, pleniori ho-

norum luce resplendeas? ac in publicum prorumpas? Legimus plau-
fuq; perenni coronamus nunquam moritura insignium tot virtutum
vestigia: Tu exercitatos in hac arena passus, Templo Honoris, am-
plius inferre non dubita. Ast Sole ipso nobilior Phosphorus noster,
cum illius splendorem, suorum luce decorum, extingueret: priusquam
ad augem, Religiosæ venisset eminentiæ, integrum annorum Zo-
diacum decurrisse non satis habuit: decimo tertio primum à suscepta
Religione anno, Generalis Minister factus, Religiosi honoris, sum-
mum culmen ascendit: qui semper summus virtute ac pietate fan-
ctimoniam gradum ita fecit, vt teneret fastigium. Hic quam serenum,
sine macula lumen inter tot inuidiarum turbines, & assultus vibrauit!
Capituli Narbonensis Præses, Seraphicam Seraphici Patris Regulam
non minore spiritu illustrauit, ac vt per caliginem maiores flammæ
videri solent, ita tunc inter ancipitis famæ nebulas, obtrectionum
flabella, enituit serenior Phosphorus, nullibi non illustris. Adde-
re tantæ lucem luci voluit clementissima CLEMENTIS IV. Pontifi-
cis manus, Archi-Præsuleum Eboracense Pallium Diuo Doctore offe-
rens: sed de proprio splendore contentus, fatuum honoris lumen,
quod umbras superbiæ post se trahit, religiosis umbris, quæ lumine
diuini pulchrius coruscant, postposuit. Fuge tamen, fuge, quan-
tum lubet honoris umbram, ipsâ hâc latendi affectatione illustrior
Phosphore, umbra utiq; lucis comes, sequetur Te tam diu, donec
assequatur. Fateor, fatua hæc honorum lumina, quæ in orbis splen-
dorem rutilant, cineres & fauillas esse, commentitio ignium colore
pictas, & meram, si penitus scruteris, umbram. Tuas tamen purif-
simas manus suis fascibus si attrectauerint, mox umbras deponent,
lucis nonfucatae elegantem formam induent, nec minus Tuæ or-
namento erunt virtuti, quam à virtute ornabuntur. Tempus illud
ipsum cuius acerba recordatio poscit lachrymas, talem ruentis Ec-
clesiæ Athlantem postulauit, qualis quantusq; à solis humeris Tuis,
ab infracto sapientiæ robore vnicus sperari potuit. En Sacram
Vaticani Senatûs Purpuram, Lynceus in dandis ex merito honori-
bus GREGORIVS Tibi confert! Tu ne respuas? concolor Pho-
sphoro purpureus color est; sed ab illo Tuo in DEVM, DEI Ma-
trem, Diuosq; omnes, amore Seraphico, ab illis roseæ verecundiæ
facibus, dibaphum elegantius ruborem deriuabit. Hoc verò sublimi
loco situm, dum ego Te circumspicio, habeo abundè quidem satis,
quo meæ Orationis tenebras irradiem; sed luce penitus inaccessibili,
Tuæ perfectionis, hebes ingenium perstringitur: meridiem lectis-

simi splendoris ferre nequit, ipsâ dicendorum copiâ inops fit. Est hoc singulare in cœlestibus Planetis, vt quò sublimiùs ferantur, eò meliores in hæc infima operationes ferant: & influxus vberiores diffundant. Nouus hic Ecclesiæ DEI Phosphorus, quò altiore gradu Romani Curulem ingreditur Capitolij, eò notabiliore vestigio in arena pietatis progreditur, eò nobiliorem Orthodoxo bono operam, ampliores publicæ felicitati influxus pollicetur. Nec mora Cardinalis Romanæ Ecclesiæ cardoq; nutantium rerum factus, Tiaramq; simul Albanensem indutus, dignas tanto munere curas ac virtutes induit. Concilij Lugdunensis Præfectus, nihil non Præside dignum agit, nulla non Oraculorum æmula consilia promit: Hæresum tolertes machinas, vi planè fulmineâ diffringit: quidquid Supremo Ecclesiæ Capiti contrasurgit, ad Petri victoriosos pedes abijcit, & plantâ triumphatrice calcandum sternit. Vellicat hic præcipuè mihi aurem, illa non tam verborum, quam gemmarum grandine fluens Oratio, quam in illomet confessu post stabilitam, cum Ecclesia Romana, Ritûs Orientalis, vnionem, Seraphicus ceu Roscius perorans, non tot verba, quot adamantes fecit: non tot gestus, quot radios fudit, liberaliumq; gemmarum aurifluos est iaculatus imbres. Purpurata in illo tunc, magnifico passu, incessit eloquentia, & quidni incederet? quam Ille, è purpura Diuini in Christo Crucifixo sanguinis, melius quam ex Rhetorum fabulosis fontibus, venâ feliciore delibauit. Vera utiq; hæc, quia Illius proprij oris confessio est; cùm Angelico Doctore suam demiranti eruditionem, ac de ministra tantæ facundia quærenti Bibliotheca, DEI in ligno pendentis effigiem ostenderet: & istud esse suæ dulcis suadæ Museum è confosso Christi latere, suam omnem elici Hyppocrenem affirmaret.

Atque hic ego, dum vltiores Phosphori istius splendores, quantum per virium tenuitatem liceat, intimiùs explicare satago; sensim, planèq; sine sensu, ad fatalem eius occasum delabi me video AA. Video erectas tantarum admiratione virtutum mentes vestras in luctus & mœrorem desinere; dum occidentis non iam Phosphori, sed Hesperij BONAVENTVRÆ tristem facio mentionem. Sed procul hinc lacrymæ, facessant amari gemitus, & morituris Illustribus Viris, solita dolentium animorum tributa. Occidit quidem lege mortalitatis ineluctabili, sed vt immortalẽ ab ipso occasu ordiretur lucem, & cùm humanâ fatorum nube extingueretur, vt inter nos demum homines, luce inextinguibili æternum radiaret, abundè prouidit Seraphicus BONAVENTVRA. Occidentem oriente Sole

Auroram, eâ solers Symbolographus, in illustravit inscriptione: Dum Pario Pereo: Non dispar istius Auroræ felicitas; immo gloria maior, dum tot miraculorum splendoribus, omni sæculo nitet, dum tot monumentorum ac voluminum eruditos fulgores ac diem sapientiæ, duratura sine occasu parit, medios inter labores occidit: si tamen occidisse dici debeat, qui etiamnum hodie adeò illustris fulget, & in perpetuas æternitates fulgebit, quasi firmamenti stellæ, quòd erudierit multos ad iustitiam.

Hoc igitur fortunatissimo in occasu Tuo, qui lucis perennaturæ auspiciatur Tibi orientem, meam obscurari necesse est eloquentiam, Illustrissime ab umbra mortis Phosphore. Dum illa iam inter siderum luminumq; cœli atria, euecti splendores Tui eminent, altiores sunt; quàm vt à me sublimiùs attingi possint, qui umbræ tantum instar sanctissimæ ac sapientissimæ vitæ Tuæ lucem hucusque sum comitatus. Animata olim Solis exortu fuisse saxa, vetus eruditio legendum posteritati transcripsit: ego in occasu Tuo, imò verius, in hoc æternæ beatitudinis exortu, elinguem me agnosco: adultisq; iam & supremis famæ fortunæq; Tuæ fulgoribus perstrictus, facundiam inculti oris lapidescere fateor, si diutiùs in Tui splendoris lucem irrumpere præsumat. Reliquum immo vnicum mihi est: vt ad Te Sidus lucis iam incomprehensibilis beatissimum, felicisq; inter Empyreii ignes, perpetuum sine occasu accendens Phosphore orientem: Voti supplicis flagrantissimos ardores fundam: vt ferales Orientis tenebras; quæ à Præsidente Noctium Luna, ad ecclipsandam Europæ totius lucem, tanto horrore surgunt; Tuæ radio protectionis tollas & dispangas. Ad Illum, qui folium luminis inaccessibilis inhabitat, Iustitiæ Solem, supplex Te prosterne: vt aurei Ecclesiæ,

Patriæ, Academiæ, Religionique Tuæ, soles refulgeant,
imminens Poloniæ finibus auferatur

LVNA.

D I X I.

